

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9CoP/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319201067
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4319201067.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, vo veci starostlivosti súdu o maloletú C. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, v konaní maloleté dieťa zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Leviciach ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: W. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom B., I. Q., zastúpená Mgr. Henrietou Slavkovskou, advokátkou, so sídlom v Leviciach, Ľudovíta Štúra 19 a C. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. T. XXX, zastúpený JUDr. Vladimírom Servátkom, advokátom, so sídlom v Leviciach, Pri Podlužianke 3, o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa a úpravu styku otca s maloletou, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 3. septembra 2019 č. k. 17P/10/2019-162 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku týkajúcom sa zvýšenia výživovacej povinnosti otca (I.), vo výroku o zaostalom výživnom (II.) a vo výroku o náhrade trov konania (V.) **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol takto:

„I. Otec je povinný prispievať na výživu mal. C., nar.: XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 80 Eur mesačne na sumu 150 Eur mesačne, ktoré výživné je povinný platiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 14.03.2019.

II. Zaostané výživné pre maloletú za obdobie od 14.03.2019 do 03.09.2019 vo výške 238,42 Eur je otec povinný zaplatiť v mesačných splátkach po 20 Eur popri bežnom výživnom pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc výživným splatným v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku.

III. Rodičia maloletej upravili stretávanie sa otca s maloletou dohodou nasledovne: Otec je oprávnený stretávať sa s mal. C. každý páry týždeň od soboty od 10:00 hod. do nedele do 14:00 hod., počas jarných prázdnin každý páry rok v čase od pondelka od 10:00 hod. do soboty do 18:00 hod., počas letných prázdnin každý rok v čase od 16.07. od 10:00 hod do 31.07. do 18:00 hod., a od 16.08. od 10:00 hod. do 31.08. do 18:00 hod., počas Vianoc každý páry rok od 23.12. od 10:00 hod do 30.12. do 18:00 hod. a každý nepáry rok od 30.12. od 18:00 hod. do 06.01. nasledujúceho roka do 18:00 hod..

Rodičia sú navzájom oprávnení a povinní si v stanovený čas mal. dieťa odovzdať a prevziať pred bydliskom matky.

Matka je povinná mal. dieťa na styk s otcom včas a riadne pripraviť.

IV. Mení sa rozsudok Okresného súdu Levice č. k. 3P/115/2016-20 zo dňa 07.03.2017 vo výroku o výživnom na mal. dieťa.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

1.1. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 3, § 25 ods. 1, 2, § 26, § 28 ods. 1 písm. a/ Zákona o rodine, ako aj vykonaným dokazovaním. Zistil, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca k maloletej upravená rozsudkom OS Levice zo dňa 07. 03. 2017 pod č. k. 3P/115/2016-20, ktorým bolo manželstvo rodičov maloletej rozvedené a bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jej výživu sumou 80 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 24. 03. 2017. V tom čase matka dosahovala priemerný mesačný čistý príjem 577,24 eura a poberala prídavky na dve maloleté deti, keď okrem maloletej C. mala vyživovaciu povinnosť aj k maloletej J. V., nar. XX. XX. XXXX a k maloletému G. V., nar. XX. XX. XXXX, ktorú plnila vo výške 60 eur mesačne. Otec pracoval ako živnostník - elektrikár, pričom z jeho výpovede vyplynulo, že jeho čistý mesačný príjem bol 1.200 eur. Mal vyživovaciu povinnosť k maloletému C., na ktorého výživu prispieval 50 eur mesačne. Maloletá C. v tom čase navštevovala materskú školu, náklady spojené s návštevou MŠ, ako aj náklady na stravu činili podľa vyjadrenia matky 38 eur. Maloletá v tom čase bola zdravá a nemala osobitné záujmy. V súčasnej dobe matka dosahuje čistý mesačný príjem 631,71 eura (za rok 2019) a v roku 2018 dosiahla priemerný čistý mesačný zárobok 630,14 eura. Poberá rodinné prídavky na maloletú v sume 24,34 eura. Matka žije s maloletou C. v spoločnej domácnosti v nájomnom byte, za ktorý uhrádzala do 31. 12. 2018 sumu 160 eur a od 01. 01. 2019 sumu 180 eur. Dcéra J. je už plnoletá a naďalej má vyživovaciu povinnosť voči maloletému G. v sume 60 eur mesačne.

Otec podal za rok 2017 daňové priznanie, z ktorého vyplýva, že príjmy zo živnosti činili 15.491 eur a výdavky 9.294,60 eura, základ dane činil 6.196,40 eura. V roku 2018 činili príjmy otca z výkonu živnosti 24.372,32 eura, výdavky 19.786,06 eura a základ dane predstavoval 4.586,26 eura. Otec dňom 01. 02. 2019 ukončil živnostenské podnikanie z dôvodu jeho právoplatného odsúdenia za hospodársky trestný čin za prečin nezaplatenia dane a poistného. Od 07. 02. 2019 je zamestnaný na dobu určitú do 31. 12. 2019 u svojho syna C. T. s miestom podnikania I. nad Y.. Za obdobie zamestnania (od februára do júla 2019) dosiahol otec priemerný čistý mesačný príjem v sume 429,68 eura. Býva u svojich rodičov, ktorým na domácnosť pravidelne neprispieva. Otec v konaní uviedol, že spláca exekúciu v prospech sociálnej poisťovni v sume 80 eur mesačne, zdravotnej poisťovni UNION má vyplatiť 3x á 76 eur a má ďalších 11 exekúcií, z ktorých niektoré sú mu strhávané z výplaty. Podal na súd návrh na osobný bankrot.

Maloletá C. v čase podania návrhu na súd navštevovala 1. ročník ZŠ a v čase rozhodovania súdu nastúpila do 2. ročníka. Výdavky v súvislosti s návštevou školy predstavujú stravné 1,01 eura denne, poplatok za školský klub 10 eur mesačne, platba za pracovné zošity 20,50 eura, triedny fond 17,50 eura, foteň a album 17,50 eura, návšteva divadla, koncertu, kina, múzea, spolu 7,50 eura. Maloletá trpí laktózovou intoleranciou, je sledovaná gastroenterológom. Z lekárskej správy vyplynulo, že zdravotný stav maloletej vyžaduje konzumáciu bezlaktózových výrobkov, ktoré nie sú hradené zdravotnou poisťovňou, pričom náklady na ne činia približne 150 eur mesačne.

1.2. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že od poslednej úpravy výživného došlo na strane rodičov, ako aj na strane maloletej C. k zmene pomerov. Maloletá za ten čas fyzicky vypsela, navštevuje 2. ročník ZŠ, čím sa zvýšili náklady na jej vzdelávanie, stravovanie, ošatenie, športové, či kultúrne vyžitie. Od času posledného rozhodnutia sa zhoršil aj jej zdravotný stav, ktorý si vyžaduje dodržiavanie osobitného stravovacieho režimu s nevyhnutnosťou konzumácie bezlaktózových potravín, ktoré nie sú hradené z verejného poistenia. U matky došlo k miernemu zvýšeniu jej príjmu, na druhej strane sa znížili jej náklady na nájomné. Matka toho času nespláca úvery. Otec ukončil živnostenské podnikanie, od 01. 02. 2019 sa zamestnal u svojho syna, u ktorého podľa jeho vyjadrenia dosahuje čistý príjem 600 eur. Z výpovede otca vyplynulo, že v čase, keď podnikal, jeho príjem činil 1.500 eur. Každému z rodičov ubudla jedna vyživovacia povinnosť. K ukončeniu podnikania u otca došlo na jeho žiadosť z dôvodu právoplatného odsúdenia za trestný čin nezaplatenia dane a poistného, za ktorý bol trestným rozkazom OS Levice zo dňa 14. 09. 2018 pod č. k. 3T/92/2018-121 právoplatne odsúdený. Predmetné počínanie otca súd vyhodnotil ako vzdanie sa výhodnejšieho nároku bez dôležitého dôvodu, keď otec sa vlastným konaním neplnením si svojich zákonných odvodových povinností pripravil o príjem, ktorý mohol dosahovať z vykonávania živnostenskej živnosti. Neobstojí argument otca, že sa dostal do objektívnej platobnej neschopnosti, keď prioritne splácal dlhy v bankových a nebankových subjektoch, na ktorých sa matka dieťaťa nepodieľala, v dôsledku čoho sa dostal do dlhovej špirály, keď nebol schopný uhrádzať dlhy voči sociálnej a zdravotnej poisťovni. Otec si mal byť vedomý svojej vyživovacej povinnosti k deťom a úmerne k tomu je povinný zabezpečiť si aj podmienky na to, aby túto zákonnú povinnosť mohol plniť. Výživné má prednosť pred akýmikoľvek výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť a z uvedeného dôvodu súd nebral do úvahy výdavky rodičov súvisiace s pôžičkami a úvermi. Súd zvýšil výživné zo strany otca na maloletú odo dňa začatia konania na súde, majúť za preukázanú zmenu

pomerov na strane maloletej v súvislosti s jej nástupom na základnú školu, ako aj so zhoršením jej zdravotného stavu. Výživné vo výške 150 eur mesačne spolu s výživným zo strany matky, ktorá má vzhľadom na svoj vyšší príjem a znížené výdavky možnosť podieľať sa vo vyššej miere na plnení vyživovacej povinnosti voči maloletej, čo aj bezpochyby robí, a prídavkami na dieťa, je spôsobilá aj pokryť všetky odôvodnené potreby maloletej.

1.3. Súd zvýšil výživné od 14. 03. 2019. Odo dňa začatia konania do rozhodnutia súdu vznikla otcovi na výživnom zaostalosť vo výške 238,42 eura, ktoré súd otcovi povolil zaplatiť v mesačných splátkach po 20 eur popri bežnom výživnom pod hrozbou výhody splátok.

1.4. Z prednesov oboch rodičov vyplynulo, že pri stretávaní otca s maloletou vznikajú problémy, a to z dôvodu neurčitej úpravy stretávania sa otca s dieťaťom. Z uvedeného dôvodu súd návrh na úpravu styku považoval za dôvodne podaný, a nakoľko rodičia maloletej sa o stretávaní maloletej s otcom dohodli, súd túto dohodu vyhodnotil ako uzavretú v záujme maloletej a pojal ju do výroku rozsudku.

1.5. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, nakoľko v konaní nebol zistený žiaden dôvod, pre ktorý by náhradu trov konania niektorému z jeho účastníkov mohol priznať.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zvýšení výživného napadol v zákonnej lehote odvolaním otec, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Dôvodil tým, že matka návrh na zvýšenie výživného odôvodnila tým, že maloletá C. navštevuje 1. ročník, s čím sú spojené výdavky na jej výchovu a výživu. Maloletej bola diagnostikovaná laktózová intolerancia. Vzhľadom na zmenu, ktorá nastala na strane oprávnenej osoby, je ochotný súhlasiť so zvýšením výživného na sumu 100 eur. Táto suma je limitovaná jeho majetkovými a zárobkovými pomermi, keď mal za to, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil jeho zárobkové pomery. Do 31. 01. 2019 podnikal ako živnostník a od 07. 02. 2019 je zamestnaný u svojho syna pri inštalácii elektrorozvodov, jeho mesačný príjem činí 450 eur. Stanovená výška výživného je v rozpore s § 62 ods. 2 Zákona o rodine a nie je adekvátna ani jeho zárobkovým pomerom.

3. K podanému odvolaniu otca sa písomne vyjadril kolízny opatrovník, ktorý navrhol zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie a zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na ním navrhovanú sumu 180 eur mesačne od podania návrhu. Dôvodil tým, že preukázateľne došlo k zmene pomerov na strane maloletej C., ktorá v čase posledného konania navštevovala predškolské zariadenie, pričom nemala žiadne zdravotné problémy. Maloletá je žiačkou 2. ročníka ZŠ, s čím sú spojené zvýšené náklady. Okrem toho jej bola diagnostikovaná laktózová intolerancia, v dôsledku čoho konzumuje bezlaktózové potraviny, ktoré nie sú hrazené zdravotnou poisťovňou. V tejto súvislosti súd správne vyhodnotil nárast nákladov spojených so starostlivosťou o maloletú, a to najmä so vzdelávaním a fyzickým rastom, ako aj zohľadnil zdravotné problémy. Bolo preukázané, že otec si svoju nepriaznivú finančnú situáciu spôsobil vlastným pričinením, nezodpovedným nakladaním s finančnými prostriedkami v čase podnikania, nezaplatením záväzkov voči inštitúciám. Má za to, že otec nevynakladá dostatočné úsilie na dosťavanie príjmu zodpovedajúceho jeho možnostiam a schopnostiam, pokrývajúceho odôvodnené potreby maloletého dieťaťa.

4. K odvolaniu otca sa písomne vyjadrila i matka, ktorá navrhla zmeniť rozsudok súdu prvej inštancie v časti výživného na maloleté dieťa a zvýšiť vyživovaciu povinnosť otca na sumu 200 eur mesačne, a to spätne od podania návrhu, t. j. odo dňa 13. 03. 2019 a primerane k tomu aj zmeniť výrok o zaostalom výživnom. Je toho názoru, že súd prvej inštancie správne vyhodnotil podstatnú zmenu pomerov na strane maloletej a správne vyhodnotil aj počínanie otca ako vzdanie sa výhodnejšieho zárobku bez dôležitého dôvodu v súlade s ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. I keď nepodala odvolanie, je tu priestor v odvolacom konaní, aby v záujme maloletého dieťaťa súd prihliadol prísnejšie na okolnosť na strane otca, vzhľadom na to, že porovnaním príjmov otca v období ostatnej úpravy výživného na maloletú, keď jeho príjmy z posledného, vtedy známeho daňového priznania za rok 2015 činili sumu 8.460 eur, pričom za rok 2016 otec daňové priznanie nepodával, avšak v roku 2018 mal príjmy vyplývajúce z daňového priznania vo výške 24.372,32 eura. Z uvedeného je zrejmé, že príjem, z ktorého je potrebné vychádzať pri určení zvýšenia výživného u otca sa zvýšil na 3-násobok jeho príjmu z roku 2015, z ktorého sa vychádzalo v čase poslednej úpravy výživného. Okrem uvedeného otcovi zanikla vyživovacia povinnosť maloletému C. v sume 50 eur mesačne. Zároveň bol otec oddlžený, a teda všetky dlhy, ktoré mal do dňa 08. 08. 2019 sú voči nemu nevyhľadateľné, a teda sa zbavil všetkých svojich dlhov.

5. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP) a po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania, či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP, § 68 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania postupom podľa § 219 ods. 3 CSP, keď na úradnej tabuli súdu bolo oznámené miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku, dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého dieťaťa nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutom výroku týkajúcom sa zvýšenia vyživovacej povinnosti otca, ako aj v súvisiacom výroku o zročnom výživnom a vo výroku o náhrade trov konania je potrebné v zmysle § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

6. Podľa § 62 odsek 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

7. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

8. Podľa § 78 odsek 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

9. Podľa § 121 CMP rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

10. Predmetom odvolacieho konania s poukazom na dôvody otca uvedené v odvolaní bolo posúdiť, či boli splnené podmienky na zvýšenie výživného pre maloletú C. na sumu 150 eur, resp. či nie sú dané podmienky na zvýšenie výživného na vyššiu sumu - na 180 eur, ako to navrhovala matka maloletej, za situácie, že kolízny opatrovník, ani matka odvolanie nepodali, avšak ide o konanie, kde súd nie je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania.

11. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie nároku na určenie výživného, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchyliť, a preto nemôže vyhovieť návrhom odvolateľa.

12. V zmysle súdom prvej inštancie aplikovaného ust. § 78 Zákona o rodine v spojení s § 121 CMP dohody i súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a trvanie dávok, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotno-právnu podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za predpokladu, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne, okolnosťami na strane povinného rodiča, resp. na strane oprávneného dieťaťa, alebo objektívne, vývojom životných nákladov. Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného dieťaťa, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného rodiča. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Z vyššie citovaných ustanovení Zákona o rodine vyplýva, že konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného dieťaťa, jednak na strane povinného rodiča. Na strane oprávneného dieťaťa je potrebné skúmať jeho skutočné odôvodnené

potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov.

13. Z obsahu spisu nesporne vyplynulo, že matka sa návrhom podaným na súde prvej inštancie dňa 14. 03. 2019 domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú C. T., nar. XX. XX. XXXX na sumu 200 eur mesačne, a to od podania návrhu. Zároveň navrhla upraviť styk otca s maloletou. Matka svoj návrh odôvodňovala tým, že od poslednej úpravy výživného, ktorá sa realizovala rozsudkom OS Levice zo dňa 07. 03. 2013 sp. zn. 3P/115/2016 a ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24. 03. 2017 bola otcovi stanovená vyživovacia povinnosť vo výške 80 eur. Otec si vyživovaciu povinnosť riadne plní, avšak nad rámec úpravy neprispieva. Matka návrh podala v dôsledku zmeny pomerov na strane maloletej, ktorá v čase poslednej úpravy mala 5 rokov a v súčasnej dobe navštevuje základnú školu, čím sa zvýšili jej náklady, najmä s nástupom do školy, ale aj s diagnostikovaním laktózovej intolerancie, z čoho vyplývajú zvýšené náklady na stravovanie. Súd prvej inštancie, postupujúc v zmysle ust. § 26 Zákona o rodine, skúmal zmenu pomerov, či nastala od posledného rozhodnutia o úprave výživného so súčasnými pomermi. Zistil, že podstatná zmena nastala tak na strane oboch rodičov, ako aj na strane maloletej C.. Maloletá navštevuje 2. ročník základnej školy, čím sa podstatne zvýšili jej náklady na ošatenie, stravovanie, zakupovanie školských potrieb, ako aj v súvislosti so športovým a kultúrnym vyžitím. U maloletej bola zistená i laktózová intolerancia, ktorá si vyžaduje dodržiavanie osobitného stravovacieho režimu, s čím sú spojené zvýšené náklady. Matka v konaní uviedla, že otec prispel maloletej s nástupom do školy výživným vo výške 130 eur. Maloletej uhrádza za stravu 13 eur mesačne, za školský klub 10 eur, príspevok do ZRPŠ, avšak výdavky sa podstatne zmenili s nástupom maloletej do školy. Matka v čase predchádzajúceho rozhodovania dosahovala priemerný mesačný príjem 577,24 eura a v súčasnej dobe dosahuje čistý mesačný príjem 631,71 eura. Ubudla jej vyživovacia povinnosť k dcére J. a naďalej má vyživovaciu povinnosť na maloletého G. vo výške 60 eur mesačne. Matka ďalej uviedla, že v auguste 2018 bol na ňu vyhlásený osobný bankrot a spláca 20 eur Centru právnej pomoci.

13.1. Zmena pomerov nastala i u otca, ktorý v roku 2017 mal príjmy zo živnosti 15.491 eur a výdavky 9.294,60 eura, základ dane činil 6.196,40 eura. Príjmy otca v roku 2018 zo živnosti činili 24.372,32 eura a výdavky 19.786,06 eura, základ dane predstavoval 4.586,26 eura. Otec dňom 01. 02. 2019 ukončil živnostenské podnikanie, a to pre spáchanie trestného činu nezaplatenia dane a poistného, za čo bol v novembri 2018 trestným rozkazom pod sp. zn. 3T/92/2018 právoplatne odsúdený. Od 07. 02. 2019 je otec zamestnaný u svojho syna C. T., s miestom podnikania I. nad Y. 260, kde otec dosahuje čistý mesačný príjem v sume 429,68 eura. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že spláca exekúcie v prospech sociálnej poisťovni, poisťovni UNION a má ďalších 11 exekúcií. Zároveň uviedol, že podal návrh na osobný bankrot. Otec v priebehu konania, ale aj v podanom odvolaní tvrdil, že na maloletú je schopný prispievať sumou 100 eur mesačne, ktorá suma zodpovedá jeho zárobkovým možnostiam a schopnostiam.

14. Vychádzajúc z výsledkov vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie, súd v danej veci správne skonštatoval, že v danom prípade sú splnené podmienky pre zvýšenie vyživovacej povinnosti otca na maloletú C.. Je tomu tak preto, že od poslednej úpravy výživného síce neuplynulo dlhé časové obdobie, avšak k podstatnej zmene došlo na strane maloletej, ktorá v čase posledného rozhodovania navštevovala materskú školu, pričom v čase rozhodovania o podanom návrhu je žiačkou 2. ročník ZŠ, čím prirodzene vzrástli jej potreby nielen v súvislosti s nástupom na ZŠ, ale odôvodnené potreby vo všetkých oblastiach života, pričom sa jej zvýšili náklady i so zistenou laktózovou intoleranciou, ktorá si vyžaduje osobitný spôsob stravovania a je finančne náročný. K ďalšej zmene došlo i na strane rodičov, keď u matky došlo iba k menšiemu nárastu príjmu, avšak ubudla jej jedna vyživovacia povinnosť, pričom na strane povinného otca došlo k zmene jeho zárobkových pomerov, keď ukončil podnikateľskú činnosť a zamestnal sa u svojho syna, kde má vykazovaný príjem v sume 429,68 eura. Pri posudzovaní schopností a možností povinného rodiča nie sú rozhodujúce len jeho skutočné zárobkové, príp. potvrdené zárobkové pomery, ale dôležité sú jeho reálne pomery dané jeho fyzickým stavom a získanými pracovnými vedomosťami a skúsenosťami. Majetkové pomery je preto potrebné posudzovať komplexne, pričom je potrebné zohľadniť aj možnosti, schopnosti, dosiahnutú kvalifikáciu a reálne možnosti na trhu práce, ako aj vôľu a snahu každého z rodičov dosiahnuť čo najvyšší zárobok. Otec pracuje ako elektrikár, venuje sa inštalácii rozvodov, pričom do 31. 01. 2019 samostatne podnikal ako živnostník, pričom v čase jeho podnikateľskej činnosti jeho príjem činil 1.200 až do 1.500 eur. U otca došlo k ukončeniu podnikateľskej činnosti z dôvodu jeho právoplatného odsúdenia za úmyselný trestný čin, a to prečin nezaplatenia dane a poistného, za ktorý bol trestným rozkazom OS Levice zo dňa 14.

09. 2018 pod č. k. 3T/92/2018-121, právoplatným dňa 25. 10. 2018 odsúdený. Pokiaľ súd prvej inštancie konanie otca vyhodnotil ako vzdanie sa výhodnejšieho zárobku bez dôležitého dôvodu, na ktoré v súlade s ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine súd neprihliadol, bol názor súdu prvej inštancie správny. Otec si musí byť vedomý svojej vyživovacej povinnosti, ktorá je jeho zákonnou povinnosťou k nezaopatrenému dieťaťu, a preto bolo jeho povinnosťou si pri podnikaní počínať tak, aby bol schopný uhrádzať dane a poistné a zároveň neohrozil svoju schopnosť plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére. Ani skutočnosť, že bol právoplatne odsúdený pre prečin nezaplatenia dane a poistného ho nijakým spôsobom nezbavuje plnenia si vyživovacej povinnosti k maloletému dieťaťu.

15. Otec v podanom odvolaní ani bližšie nekonkretizoval, prečo nie je schopný plniť si vyživovaciu povinnosť v rozsahu 150 eur tak, ako bola stanovená rozsudkom súdu prvej inštancie, uviedol iba tú skutočnosť, že v jeho schopnostiach a možnostiach je prispievať na maloletú C. sumou 100 eur mesačne. Vzhľadom na vyššie uvedené však odvolací súd, rovnako ako súd prvej inštancie, je toho názoru, že v schopnostiach a možnostiach otca je prispievať na maloletú C. sumou 150 eur mesačne, keď je potrebné uviesť, že otcovi ubudla jedna vyživovacia povinnosť a zároveň výživa maloletej bude pokrytá i alikvotnou čiastkou rodinných prídavkov, ako aj výživným zo strany matky. Pokiaľ matka na výživu maloletej prispeje sumou 100 eur, pričom vo zvyšnej časti vyživovaciu povinnosť vyvažuje svojou osobnou starostlivosťou, a otec prispeje sumou 150 eur spolu s prídavkami na maloletú v sume 24,34 eura, bude výživa maloletej a jej odôvodnené potreby pokrytá sumou 274,34 eura. Odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie mal za to, že stanovené výživné v takejto výške zohľadňuje zmenu pomerov na strane maloletej, jej odôvodnené potreby, ktoré sa zvýšili s nástupom na základnú školu a stanovené výživné vo výške 150 eur zo strany otca je zodpovedajúce jeho schopnostiam a možnostiam. Otec naďalej vykonáva tú istú pracovnú činnosť, ktorú vykonával ako živnostník, s tým rozdielom, že je zamestnaný u svojho syna a je schopný, vzhľadom na svoju kvalifikáciu a reálnu možnosť uplatnenia na trhu dosiahnuť taký príjem, z ktorého bude schopný uhrádzať výživné na maloletú C..

16. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutých výrokoch týkajúcich sa zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú C., ako aj vo výroku o zaostalom výživnom a vo výroku o náhrade trov konania, rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 odsek 1 CSP ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na podrobné a správne závery súdu prvej inštancie.

17. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z jeho aplikácie.

Toto rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).